

NIEUWJAARSTOESPRAAK burgemeester Bruls 5-1-2026

Geachte dames en heren, beste Nijmegenaren, beste vrienden van Nijmegen van buiten en binnen onze stad,

Welkom op deze nieuwjaarsreceptie, welkom in 2026. Ik vind het altijd weer een mooi moment om samen met u het nieuwe jaar af te trappen. Ik begin graag met een korte terugblik.

2025 was een jaar van jubilea. Het was het eerste Gebroeders Van Lymborchjaar. En voor de 100^e keer startte de Vierdaagse vanuit onze mooie stad. Dat jubileum werd overtroefd door onze andere grote trots: N.E.C. bestond 125 jaar. Als kroon op ruim een eeuw sportieve en maatschappelijke betekenis voor de stad heeft de club de gemeentelijke Erepenning ontvangen. En we zijn pas halverwege het seizoen, op weg naar de Champions League....

Maar meer helden en iconen vierden feest, waaronder onze brandweer die 150 jaar bestaat en het 25-jarig jubileum van de Marikenstraat.

Een laatste mijlpaal was dat onze stad in december de grens van 190.000 Nijmegenaren overschreed. Dat werd gemarkeerd met een bijzondere ontmoeting tussen

(toen) de jongste Nijmegenaar, de pasgeboren Juda, en de oudste Nijmegenaar van 105 jaar oud, meneer Fleuren.

Een triest dieptepunt was echter de jaarwisseling, waarbij een jonge Nijmegenaar overleed door een vuurwerkongeval.

Inmiddels zijn we begonnen aan 2026: een nieuw boek met lege bladzijden ligt voor ons open.

Ons college presenteerde onlangs een verhaal over de veelzijdige stad die Nijmegen is. Een groeiende stad, die vol is van verandering, maar altijd zichzelf. Wij benoemen daarin welke sterke punten wij te midden van alle groeiuitdagingen willen behouden. Je kunt op meerdere manieren naar groei kijken. Wij kiezen voor een positief perspectief: groei kan bijdragen aan de kwaliteiten van de stad. Zonder al die mensen die hier wonen of dagelijks komen, zouden we bijvoorbeeld niet zoveel goede voorzieningen hebben.

Het mooie is, dat ons beeld van Nijmegen door veel inwoners herkend wordt. Er ligt dus een stevige basis om op verder te bouwen. Maar om wonen, werken, verkeer, gezondheid, vermaak, duurzaamheid en klimaat in balans te houden, moeten er nog veel verhaallijnen worden geschreven. En er zijn daarbij talloze plotwendingen mogelijk...

In maart kiest u een nieuwe gemeenteraad, die verder gaat schrijven aan het verhaal van Nijmegen. Ik hoop maar dat de coalitieonderhandelingen hier sneller gaan dan in Den Haag. Want er is werk aan de winkel.

Beste mensen, de boodschap die ik u vanavond wil meegeven, is dit. Als we samen aan dat boek van 2026 willen schrijven, dan moeten we oprecht bereid zijn om te praten én te luisteren. Zowel politici en bestuurders, als inwoners en ondernemers. Samen maken wij deze stad, we hebben geen tegengestelde belangen op de lange termijn. Wel komen we onvermijdelijke obstakels tegen, op de weg daarnaartoe.

Daarover vond het gesprek in de stad in 2025 op allerlei manieren en over allerlei thema's plaats. Soms verhit, meestal constructief, maar altijd waardevol. Dit jaar hebben we ook een nieuw instrument ingezet: het inwonersberaad. Zo'n 100 Nijmegenaren hebben zich hier enorm betrokken voor ingezet. Zij hebben met hulp van deskundigen waardevolle adviezen over een schone en opgeruimde stad gegeven. Maar ze hebben ook samen, als diverse groep mensen uit alle delen en geledingen van de stad, inzichten opgedaan, die veel verder gaan dan beleidsadviezen.

Ik citeer uit hun verslag: "...wat ons het meest is bijgebleven, is het gevoel van saamhorigheid. Warmte. Energie. Verbinding. We kwamen samen met mensen die we normaal gesproken nooit in onze eigen bubbel zouden ontmoeten. Alle wijken, alle leeftijden, alle lagen van de bevolking. Er gebeurde op het oog iets simpels en tegelijkertijd iets bijzonders: we leerden de mens achter de mening zien. Vreemden die elkaar serieus nemen, die verschillen verdragen, die samen proberen te begrijpen wat werkt. We hebben er, oprecht, vrienden aan overgehouden."

Beste mensen, dames en heren: een verhaal kan op vele manieren geschreven worden. Vanuit verschillende invalshoeken, die ook niet per se met de werkelijkheid overeenkomen. Daar moeten we alert op blijven. Om dit te illustreren neem ik u mee in enkele waanbeelden en waarheden over Nijmegen, die van invloed kunnen zijn op de stad die we willen zijn.

Ten eerste: Nijmegen wordt nog regelmatig gezien als *'een stad van zorg en onderwijs, in een uithoek van ons land, een soort vrijplaats waar geen steen verzet wordt'*. Daar zet ik graag de werkelijkheid tegenover: een economisch sterke stad met lef en daadkracht, die bouwt aan een goede toekomst voor iedereen.

Een stad met een sterke, aantrekkelijke binnenstad en een brede economische basis, van haven en maakindustrie tot zorg en onderwijs. Met wereldspelers én succesvolle startups op het gebied van health en high tech. Een stad waar het goed leven, wonen en ondernemen is.

Nog een tweede waanbeeld: *‘De polarisatie rukt op en het maatschappelijk debat is tot steen verhard’*. Dat moeten we -zeker voor Nijmegen- echt nuanceren: het is maar een kleine groep die de harde confrontatie opzoekt.

Natuurlijk, zoals ik al zei, kunnen standpunten soms fors uiteenlopen. En mensen zijn ook niet altijd tevreden over besluiten van de overheid. Maar ik vraag u allen, en zeker ook de media: tel eens de dingen op die goed gaan in deze stad, in plaats van alleen schijnwerpers te richten op wat er mis gaat. Want als we dat doen, dragen we namelijk alleen maar bij aan afstand van elkaar.

Ik luister naar alle Nijmegenaren, en juist naar het merendeel van hen. De mensen die hier over het algemeen tevreden zijn, en die zich ook vrij voelen om de discussie aan te gaan, kritiek te leveren of bezwaar te maken. Want dát helpt ons als overheid en samenleving

om er samen beter van te worden, zoals dat hoort in een gezonde democratie.

Dan ten derde: het beeld van Nijmegenaren als een *‘soft, wollig, aardig volkje. Klimaatfanaten, idealisten, vluchtelingenknuffelaars, die de ogen sluiten voor de echte maatschappelijke problematiek’*.

Ik denk dat Nijmegenaren over het algemeen juist realisten zijn. Mensen die vanuit menselijkheid kijken naar de situatie van een ander, en afwegen of zij kunnen delen in wat de stad te bieden heeft. Die eerder zoeken naar verbinding, en veranderingen willen uitproberen, dan tegensputteren met de hakken in het zand. Mensen die meedenken over wat nodig is voor de toekomst en bereid zijn hun steentje bij te dragen.

Zijn alle Nijmegenaren dan aardig en sociaal bewust? Nee. Ook dat is helaas niet waar.

Dat merken we aan toenemende agressie tegen handhavers en hulpverleners, aan wanstaltig gedrag tijdens oud en nieuw, aan intimidatie van medebuurtbewoners, aan geweld tegen vrouwen op straat, in onnadenkende haatreacties onder nieuwsberichten en op social media, en het bespotten en bedreigen van ambtenaren, raadsleden en

bestuurders.

Dat alles baart mij als burgemeester grote zorgen. En daar gaan wij komend jaar ook stevig op inzetten.

Degenen die zich niet willen houden aan de spelregels van een fatsoenlijke democratie, mogen wat mij betreft in het uiterste geval buitenspel worden gezet.

Een weerbare democratie hoeft niet alles te accepteren. Niet van buiten Europa, niet binnen Europa, niet binnen Nederland en ook niet in Nijmegen.

Beste aanwezigen, hoe we de lege bladzijden in de toekomst van onze groeiende stad gaan vullen, hangt dus sterk af van het perspectief van waaruit je naar de werkelijkheid wilt kijken. En ik waarschuw daarbij: aannames zijn gevaarlijk.

Die les is niet nieuw. In het boek *De Kleine Prins* van Antoine de Saint-Exupéry uit 1943 leert de Vos al aan de Kleine Prins, dat volwassenen vaak oppervlakkige aannames doen. Dat zij gevangen zijn in hun wereld van "getallen" en uiterlijke schijn. Terwijl de kleine Prins, die leeft vanuit zijn hart en verantwoordelijkheidsgevoel, de sleutel heeft tot de waarheid en verbinding.

In het boek komt de Prins een vos tegen, die zegt dat de Prins hem tam moet maken. Nu wil ik zeker niet beweren dat wij anderen moeten temmen, maar het gaat om de boodschap erachter. Luister:

“Wat betekent tam-maken, vraagt de Prins aan de Vos? Dat is een begrip dat maar al te zeer vergeten is. Het betekent: verbondenheid scheppen. Verbondenheid scheppen...? Ja, inderdaad, zei de vos. Jij bent nu voor mij nog maar een klein jongetje, net als alle andere kleine jongetjes. Ik heb geen behoefte aan jou, evenmin als jij behoefte hebt aan mij. Ik ben voor jou als alle andere vossen.(...) Maar (...) als er verbondenheid groeit tussen ons, dan wordt mijn leven vol zon. Dan leer ik jouw voetstappen kennen en onderscheiden van alle andere.

Voor de voetstappen van anderen kruip ik weg onder de grond, maar jouw voetstappen zullen me uit mijn hol te voorschijn roepen. Ze zullen me als muziek in de oren klinken.”

Dus ik wens ons allemaal, dat we in 2026 op zoek blijven gaan naar de waarheid en naar verbinding. Laten we moeite doen om ons in elkaars leven en standpunten te verdiepen. Laten we in 2026 samen die boodschap van verbondenheid uitdragen. Dat is nodig, en ik heb er ook vertrouwen in dat het kan. En dat doen wij niet alleen met de mensen hier in deze zaal, maar dat doen we sinds 1 januari jongstleden maar liefst met 190.039 Nijmegenaren samen.

Ik wens u wijsheid, gezondheid en verbondenheid in dit nieuwe jaar. Dank voor uw aandacht.

